

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Duminecă, Foi'a, cându concedu ajutóriile. — Pretiul: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieresterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasovu 24|2 Iuliu 1867.

Se prenumera la poste c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 or. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA.
Transilvania.

Telegramulu Redactiunei.

Clusiu 22 Iuliu 6 ore 23 min. după amédia, sositu la 8 ore 3 min. în limb'a romana: „Romanii din comitetul comitatului Cosiocnei adi la cetirea rescriptelor, privitòrie la diet'a Transilvaniei si legile aduse in Sibiuu, prin parocul Milasiului d. Hosszu, asternura unu memorandu exprimatoriu de expresiunile, ce ni-le casinara aceste rescripte. —

Pop'a Martinutiu.

(Capetu.)

Din faptele lui Martinutiu enumereate pana aici pote incheié oricare la o ramura a politicei sale; aceeasi a fostu: a slabii si a intrange pe nemti prin turci si pre turci prin nemti. Bine, inse mai departe care putea se fia scopulu lui Martinutiu? Primate era, milióne avea, ce mai voieá acelu omu ambitiosu, falsu si mentiuinosu? Mai multi scriitori dau cu socotéla, ca tient'a din urma a lui Martinutiu a fostu, că dupace va nimici pe Isabel'a si pe fiul seu danduo viptima (jertfa) nemtilor, dupace pe acestia i va departa din Transilvania prin turci si le va lasa ocasiunea de a'si sparge capetele pre tota lini'a catu tiene dela Belgradu pana la marea adriatica si in susu pana dincolo de Bud'a, aici in Transilvani'a se remana elu Martinutiu singuru domitoru in regatulu fundatul de Zapolya. Martinutiu putea sperá ca'si va ajunge acestu scopu cu statu mai usioru, cu catu avea bani multi, cu care credea ca va cumpara pre toti vezirii si pashii Sultanului, pentrucá acela se'i recunósea domni'a acelui calugaru.

Unsprediee ani isi jucă Martinutiu rolele sale machiavelistice, adica pana in érn'a din an. 1551. In acela timpu generalulu Castaldo se impluse de unu negru prepusu asupra negraloi fariseu; prepusulu inse crescu si mai multa candu Castaldo vediù, ca Martinutiu facea totu felulu de intrigue, pentruca trupele imperatului Ferdinandu chiamate totu de Martinutiu se nu se pote asiedia in cortele de érna, nici a occupa Transilvani'a dupa invoi'l'a incheieta; éra fiindoa in arterile lui Castaldo inca curgea sange ferinte meridionalu si elu inca nu lasa din cesciá, prin urmare isi naintá trupele totu mai inlaintru, atunci Martinutiu facu că cetatile transilvane se'si inchida portile si se nu sufere trupe nemtiscesi in garnisóna, in catu acestea se fia silite a cantona tota érn'a pe la sate. Preste acestea Martinutiu conchiamă o dieta si incepù se schimbe din nou la functionari intooma că si cum n'ar fi fostu niciodata vorba de a inchiná tiér'a la Ferdinandu. Vediendu Castaldo tota acestea si asemenea fapte ale lui Martinutiu, preamblanduse intr'o nótpe in cortulu seu si cugandu la starea lui, éoa intia la elu Georgiu, Pesti secretariul primariu alu lui Martinutiu, ungura din partit'a nemtiscesa, séu cum le dicu in dilele nostre Peesovics. Acelu Pesti denuncia lui Castaldo plangundu, ca Martinutiu ar fi determinat a trada armat'a creatina la turci si ea tota ostenél'a sa de a'l'u abate dela acelu planu ar fi desíerta. Totu asemenea denunciationsi ajunsesera la Vien'a in contra lui Martinutiu atatu dela Constantinopole catu si dela Veneti'a.

Istoricii moderni carii au desecatu asié diundu tota cronicele si documentele din acele timpuri ne incredintéza despre ceea ce pana acum stă sub indoiéla, cumea consiliul din

Vien'a decretá si Ferdinandu primi, că se se dè lui Castaldo porunca a tiené strinsu in ochi pe tradatorulu, a sta cu armat'a la porunca gat'a de bataia, éra candum elu, Castaldo, ar vedé, ca tréb'a ajunge asié departe, in catu séu elu seu Martinutiu se aiba a peri, atunci mai bine se'l'u previna densulu si se tramita pe catalogar in cealalta lume, unu luoru ce in secolulu alu 16-le erá si pe aerea de moda, precum se scie din alte isvor'a nenumerate. Intr'aceea se latise tare faim'a, ca si in diet'a ce fù conchia-mata Martinutiu ar evgeta se midilocésca o re-scularie asupra nemtilor, in catu trupele acestor'a se ba esterminate prin o navală de nótpe. In acelasi timpu era se stè in Moldov'a si Romani'a trupe turcesci spre ajutoriu lui Martinutiu. Se mai spunea, ca acestu parinte cuviuosu tienea la sine doi ceausi turcesci ascunsi, éra alu treilea astépta numai resultatulu, pentrucá se si manece indato spre a duce scirea la Constantinopole. Mai in scurtu luorulu erá matoru.

Martinutiu avea impregiurulu seu afara de alti ciocoi si lingatori de talere inca si pe unu nebunu-de-carte anume Krupe'i, carele éra multu mai cu minte decatul domnulu seu. Acelu nebunu inteleptu dise intr'o di lui Martinutiu in audiulu altor'a: „Mei popo, mei calugare, se te feresci de spanioli.“ Ca Castaldo spaniolu erá. Martinutiu spre a legana pe Castaldo in securitate aruncà pe sarmanulu Krupei in temnitia.

Martinutiu infasiuratu in cabalele sale se credea atatu de siguru, catu elu in Decembre 1551 isi tramise gard'a sa de 200 puscasi dela Vintiulu de diosu la Alb'a Iulia, éra bucatalor' sei porunci, că pe diminéti'a urmatore se gagésca una dejana stralucitul pentru sine si Castalo, pentruca atatu calugarulu catu si ostasiulu mancă fórté bine. Acesta fù momentulu alesu de Castaldo pentru ecsecutarea spurcatului asasinatu. In 17 Dec. 1551 in reversatulu dilei pre candu puntea fortaretii din Vintiu se lasa diosu, 150 ostasi spanioli stracuranduse pe nesimtite in fortarétia ocupara punctele mai de frunte. In aceleasi minute Ferrari secretariul lui Castaldo insocitu de alti optu ofieri mari parte italieni parte spanioli petrunsera in auticameia. De acolea Ferrari intră iute in cabinetulu unde se afla cardinalulu standu la o mésa si ii da o scrisoare. Pre candu Martinutiu cetea scrisoare, Ferrari ii infipse pumariul mai anteiu in grumadi, dupa aceea in peptu.

„Ce este acésta? Ce este acésta? Strigă Martinutiu si reculegundu'i tota puterile tranti pe asasinula dreptu sub mésa, ei in acelasi momentu strabatura si ceilalti ucigasi in chilia, Palavicii taià pe cardinalulu cu sabia preste capu, éra Ioanu Caro ilu strapunse prin fóle. „Jesus Maria!“ suspină Martinutiu si cadiù mortu. Franciscu Vass eamierulu nefericitului preota alergă spre ajutorulu seu, luă inse dela asasini siepte taiaturi, de care inse fù vindecatu. Mercada unu altu spaniolu taià urechea drépta a mortului si alergandu cu ea la Vien'a o dete imperatului Ferdinandu tocma pre candu acela se afla la rugatiunea de séra, oá proba ca Martinutiu erá in adeveru asasinat. Dupa datin'a turcesca o ureche nu e proba de ajunsu, ci trebuie se duci capulu intregu, séu incui pelea capului si a fetii preparata frumosielu, că in otice clinica. Cei doi ceausi aflatii la Martinutiu fusera transportati la Vien'a impreuna cu scrisorile loru.

Acésta fù finea archiepiscopului primate si cardinalu Martinutiu. Asemenea purtare, asemenea fine. Celu ce scapase de iataganulu turcescu, nu scapă de pumariulu spaniolescu.

Asasini au gasit la asasinatulu spre necasulu loru bani multu mai puini de catu cre-

diusera acei telchari. Martinutiu sciuse ascunde o parte mare a comorilor sale din ochii strainilor, aceleasi inse totu fusera mai tardiu descoperite si rapite prin altii.

Imperatulu Ferdinandu arata indata papii Julius III. (Ioanu Maria del Monte) tota in templarea tragică cu cardinalulu. Pap'a se facu focu de mania si porunci imperatului a se supune la o cercetare criminală, déoa nu voiesce a cadé in pedéps'a dictata de dreptulu canonice de a'si perde corón'a si toté drepturile, elu si clironomii sei. Cercetarea decurse pana in 14 Februarie 1555 adica patru ani sub presedintia nuntiului, éra sententia fù, ca asasini nu sunt vinovati! Astfelui de judecati se facea in acele timpuri.

Dupa mórtea lui Martinutiu nemtii mai tienura Transilvania cativa ani, inse érasi o perdura. — G. B.

Din faptele lui 'lu vei cunóisce pre elu! Faptele vorbesc!

Gherl'a 17 Iuliu 1867.

Starea romanilor in comitatulu Solnoeu interiore sub si dupa decursulu restauratiunei oficialilor.

II. Sa domnulu comite supremu Carolu de Torma ou cerculariulu ddto. 2 Iuliu 1867 Nr. 413 a convocat comitetul comitatensu pe 15 Iuliu spre pertractarea afacerilor obveniente, éra spre o conferintia preliminarie s'a convocat membrii in 14 a l. c. — Spre a fi scurti si spre a poté dà locu mai largu faptelor celor mai momentóse, este de a se aminti din resultatulu conferintieei preliminarie numai atata, ca intru aceea s'a citit u instructiunea pentru restaurarea oficialilor la care si-au facutu membrii observabile sale.

In 15 Iuliu d. comite supremu a deschisu siedintia intru o cuventare, in carea s'a descrisu patimile celor 19 ani trecuti, si cu accentuare catu de mare a suferintelor natiune, respective ale elementului maghiaru, s'a descrisu fazele de trecere para la er'a césta nouă din punctu de vedere natiunalu maghiaru, — si s'a finit cu asecurari de simtiu de iubire si de dreptate precum si de voint'a cea buna spre a indestuli dreptele pretensiuni ale natiunalitatilor nemaghiare. Acésta cuventare a datu materia suficiente si uneia si alteia natiunalitatii spre a o primi intr'on'a séu in alta privintia cu placere si cu strigari de „se traiésca!“

Domnulu jude supremu Gavrile Manu si esprimă bucuria pentru asecurarile facute cu privire la indestulirea justelor pretensiuni nationale romane, si in numele conuationalilor apromisa d. comite supremu succursula si sprijuirea cuvenita din partea romanilor, déca ei intru adeveru ar fi norocoosi de a esperá in fapta respectarea dreptelor pretensiuni politico-nationale.

Dupa aceea se citira mai multe rescripte regesci si ministeriale, intre cari si rescriptele din 20 Iuniu a. o. care anuléză tota decisiunile si legile aduse in diet'a din anii 1863—4 si sanctiunate de catra Maiestatea Sa pre gratiosulu Domnitoru si mare Principe alu Transilvaniei Franciscu Iosifu I., la cari, enuncianduse, ca se primescu spre cunoscintia, se sculă d. jude supremu G. M. totu cu acelea zelu si respectu, care l'au caracterisatu in totu timpulu si la tota ocasiunea, unde si candu avutu se'si redice vocea sa cea petrundiatória in causele natiunale si dupa o motivare verbale, amesurata impregiurarilor, propuse urmatorulu proiectul de representatiune:

Propunere de reprezentatiune!

Noi romanii dela inaugurarea Inaltului Regimului actualie amu privit in linisoe la evolu-

tiunea politicei interne, inse in tempii mai recenti ne-a cuprinsu animele o dorere profunda, vediendu ea articolii I si II din legile aduse la anul 1863 si sanctionate de Maiestatea Sa, — unilateralu si prin stariuquint'a In. Regimul actual se scosu din valore de o parte, — era de alta parte statorirea referintelor de statu ale Transilvaniei catra Ungaria nu s'a relegatu la o dieta a Transilvaniei, in care natiunea romana reprezentata dupa marimea populationei se'si fi esprimatu detsiatu dorintele sale ca atare.

Si singuru acestu pasiu alu In. Regimul a facut in romani o impresiune cu atata mai sguditorie, cu catu ca ei si credeau existinta a natiunala asigurata prin acesti doi articuli, si cu catu densii, dupa restitutiunea constitutiunei vecchi, basati pe marimea sacrificialor, care de seculi le-au adus si le aducu pentru tronu si patria, era in totu dreptulu a asteptata dela In. Regimul alu acestei ere noue, de nu o largire, celu pacinu sustienerea acelora drepturi natiunali, care le-a castigat pe cale legitima, dar' nici de catu scoterea din valore a acelora.

Cu privire dar', ca drepturile nostre politico-natiunale dintre tote legile de dreptu publicu transilvanu numai prin acei articuli se asecurăza;

Cu privire, ca pe noi romanii nu ne poate indestuli egalitatea individuala, care fara egalitate natiunala in patria nostra n'are nici unu intielesu, ci numai egalitatea natiunala, si In. Regimul actual a staruit la scoterea din valore a articolilor referitor la egal'a indreptatire natiunala a natiunei romane, pe langa tote ca e unu adeveru eternu si neresturnaveru, ca intr-o tiéra libera si locuita de mai multe natiuni, garantia cea mai poternica atatu a prosperitatii tierei, catu si libertatii constitutionale, si asecurarea dreptului politico-natiunalu alu fiasce-carei natiuni, in cunoisinti'a datorintelor nostre catra tronu, patria si natiune declarandune, ca totudeuna creditiosi tronului:

Propunem u,

ca onoratulu comitetu in o reprezentare se'si esprime parerea de reu, ca In. Regimul actual a staruit la scoterea din valore a articolilor I si II din 1863 referitor la egal'a indreptatire natiunala a natiunei romane, si totudeodata se se roge, ca natiunea romana se se sustieni in drepturile sale natiunale prin reactivarea articulilor acelora, mai incolo regularea referintelor de statu ale Transilvaniei catra Ungaria se se relega la o dieta a Transilvaniei.

Desiu in 15 Iuliu 1867.

25 de sub scrieri.

Isi poate inchipui fiasce-care cititoru impresiunea ce a facutu acesta propunere intre maghiari, si cumca a fostu cu taria, adica cu glasul inaltu combatuta spre reieptare, acesta combate in se dadu domnului propunetoru si celor mai multi conmembrui romani o ocasiune pre bine venita spre a'i poti depune pra altariulu natiunei jertfa sa si spre a reinoi juramentele depuse odiniora in campulu sacru alu libertatii. — Acesta procedura a romanilor a fostu cu atata mai interesanta, mai inalta si mai maréta, cu catu ei pana acum era mai retrasi, incat la totu ce se intempla in sinulu comitatului acestuia pana acum din punctu natiunalu romanu, aceea se priviea din partea maghiarilor ca unu productu singuru alu domnului G. M., din care cauza si era convinsi, ca, deca d. G. M. va fi departata din comitatulu acesta, atunci nu va mai coteză si nu se va afla nimene altul, care se se espuna pentru cauza natiunale. — Diua de 15 Iuliu inse convinse pe fratii maghiari de contrariu si cu nespresa bucuria avemu de a incunoisinti a publicul romanu, ca domnii asesori Ioanu Czicze si Clemente Hosszu, domnii protopopi Ioanu Colceriu, Iosifu Orianu, Ioanu Chesely, si cu deosebire tenerulu romanu, vice notariulu Andreiu Francu, intru emulare deplina, cu asié argumente tari au sprijinitu propunerea si cu atata resemnatune, catu a adusu pe maghiari in deplina simire si desarmare, ne remanendule alta cale de a sustiené campulu bateliei in contra romanilor de catu numerul voturilor la vreo 180 in contra alor 30 de voturi romane, spre a reieptă aceea propunere.

Lupta a fostu fierbinte, caderea glorioasa, care inse pe viitoru va imulti numerulu luptatorilor pana la acelui gradu, cando maghiarii inca voru cede si se voru pleca la vocea seclului, spiritulu timpului, si voru dà locu egalitatei drepturilor politico-natiunale romane pe vat'a nostra cea strabuna!

Acesta propunere a fostu pregatita inainte si subscrisa de vreo 25 de insi, era in facia adunarei a fostu sprijinita si de acei conmembrui romani, cari in spiritulu seu celu temediu nu avea curagiul si nu'si cunoseau datori'a de a o subscrive.

Inusi cunoșcutulu unionistu Stefanu Timbus a adus motive de sprijinire catu de momente inainte, si le-a spuse fratilor maghiari in facia in limb'a maghiara, se scie, ca romanii, ca succesorii romanilor vecchi, locuiesc acesta tiéra de 16 secoli si le dede de scire, ca, deoare ei nu voru respecta dreptele pretensiuni politico-natiunale ale romanilor, ii va ajutá Europa intra castigarea dreptului egalei indreptatiri natiunale, acestu incidentu inca dede causei nostru cei sante o colore cu atata mai pretiosa, candu dupa sesiune mergandu cu totii la prandiul de instalatione, de facia contrarilor in mediuloculu piatiei intinse mana cordiale domnului Timbus, care nu ramase necomentata si neobservata.

Eta fratilor, ca timpulu sosesce mai iute, de cum am fi presupusu, ca fiasce-care romanu se se reîntorce la castrele strabune, spre apărarea egalitathei drepturilor politico-natiunale, fara cari amu ramane si pe viitoru numai de o'da natiunilor conlocuitorie, dupa cum acesta s'a motivat de catra operatorii propunerei mentionate.

Sub prandiul de instalatione intre alte mai multe toaste d. comite supremu redică unu pentru infratire si indestulicea justelor pretensiuni romane la care atinse cu domnul G. M. pocailu de infratire, acestu toastu se redică si din partea nostra de catra d. G. M. in limb'a romana pentru natiunea maghiara.

D. G. M. mai redică unu toastu si pentru patriotulu Deák, accentuandu apriatu acele cu vinte si idei inalte, cumca „dreptul lui a fortia ori si catu de tardiul lui poti recupera, dar a dreptulu de care te lapeti de voia buna, nici o data,” esprimandu'si romanii intru acestea se asculte de Deák si numai atuncia se incete cu lupta, candu 'si voru recastigá si ei drepturile politico-natiunale.

Prandiul celu splendidu inca se petrecu si se fini pe la 5 ore sér'a, candu 62 de membri ai comitetului, intre cari si vreo 10 de romanii, se coadunaseru sub presidintia d. comite supremu la cas'a pretoriale spre a compune lista de candidatiune a oficialilor.

Pana in momentulu acesta, in urm'a promisiunilor si expresiunilor celor dulei de fraternitate curatul maghiara, sperau romanii de a poti fi si ei deplina considerati. — Lasandu istoria de candidatiune si de alegere de o latutie cu acesta ocasiune si pretramitiendu, ca sub provisoriulu decursu amu avut la administratuna politica pe d. Gavrile Manu de jude supremu dirigente si intre 10 judi procesuali 5 insi, — era la sedri'a comitatensa unu protocasn, 1 vicefiscalu, 2 asesori, 1 vicenotariu, 1 archivariu, era la judecatoriele espuse 1 asesoriu si preste totu mai multi cancelisti, ince resultatulu alegerilor de acum si in detaliu urmatoriu:

Ambii judi supremi la administratuna politica si a justitiei sunt maghiari, cestu din orma d. Stefanu Torma unchiu de veru alu d. comite supremu, care nu cunosc dreptul materialu si formalu austriacu, la candidatiunea acestora au fostu primiti si dintre romanii, la politica d. G. M., pentru sedria A. Fr.

1-mulu vicecomite politiciu e d. Sig. Véér, fostu comnatu alu d. comite supremu.

2-lea vicecomite e jualele procesuale Teodoru Brehariu romanu, alesu cu 84 voturi contra d. G. M. cu 78 voturi.

Protonotariulu celu vechiu maghiaru a ramas, ca alesu,

vicenotariulu e Alecsiu Hosszu, romanu.

De asesori la sedria in centru pentru postulu 1-lea, 3, 4 si 5 s'a candidatu cate 3 maghiari si s'a alesu cate unu dintre ei, dintre cari 2 insi sunt aproape la 70 de ani, 1-ula la 60, era nici unu dintre ei nu a avut pana acum ocazie de a castiga cunoisinti'a legilor materiale si formale sustatatorie.

Pentru postulu alu 2-lea s'a candidatu 3 romani reesindu d. Andreiu Francu cu majoritate, — era pentru postulu alu 6-lea inca 3 romani, alegunduse de catra maghiari maghiarul Macaveiu Mezei, in contra juristului cu capacitate eminenta, candidatului natiunale Ioanu Czicze.

Pentru sedriile esmise in Beleanu, Desiu

si Olpretu s'a candidatu exclusiv cate 3 maghiari, si s'a realeso cate unu si anumitu pentru cerculu Desiu si unu ca atare, care inca n'a avut ocazie de a'si castiga cunoisinti'a legilor austriace.

Pentru sediul a espusa Lapusiu rom., postu rezervatu pentru romani, a candidatu d. comite supremu langa Ioanu Czicze candidatulu romanu, in contra propunerei romanilor, pre Preda Jozset, care fu din libertates maghiaru si alesu.

De protofiscalu s'a candidatu la deosebita propunere langa 2 maghiari si 1 romanu, ale gunduse 1 maghiaru.

1-mulu vicefiscalu e maghiaru, alu 2-lea e romanul Ioanu Tohati.

S'au mai alesu intre 2 vicenotari la sedria si 1 romanu.

Dintre 10 posturi de judi procesuali:

In cerculu Beleanului s'a candidatu 4 maghiari, in a Ungurasiului 3 maghiari, in a Desiu 5 maghiari, in a Caticaului 5 maghiari, in a Petri 3 maghiari, in a Opretului 4 m. si 1 romanu (Ioanu Vaida), in a Lapusiu 4 m. si 1 romanu (Stefanu Timbus), in a Surducualui 2 romani si 1 maghiaru, ale gunduse pentru fiasce-care cereu cate unu maghiaru, in a Vadului, si a Reteagului s'a candidatu cate 3 romani, ale gunduse cei de pana acum Vasiliu Tohati si Ioanu Buzura.

Prin urmare, dintre cei mai zlosti patrioti, si romani cu popularitate au ramas neaplicati, 1 jude supremu, 2 asesori si 3 judi procesuali.

Mai este de lipsa de a comentá procedura, sinceritatea, fraternitatea maghiara elor 22.000 de maghiari facia cu 92.000 de romani, dintre cari ceia posiedu 3/8 parti, era romanii 5/8 parti din pamentul comitatului; ince nu desperam cu dreptatea si adeverulu, mai tardi ori mai curandu, data de securu va invinge si va muie animile cele impetrite ale fratilor nostri.

Pro coronide avemu de a insemna, ca galeria seu publiculu auditoriu, a luat parte activa la alegerile facute in cea mai mare parte cu aclamatiune, si deca romanii nu au protestat la protocolu in contra intregei proceduri, cauza a aceea, ca ei nici intr'unu casu nu potea se spera unu rezultat mai favoritoriu din partea comitetului comitatensu cu o imensa majoritate maghiara, ci au aflatu cu cale a se multiam cu pasii facuti cu gura. — B. S.

La aceste de susu adaugem u din „Korunk”, ca comisiunea comitatului a primitu atatu jurnalul catu si valorea legilor din 1848, decidendu, ca va primi ordinatiunele ministeriului pana atunci, pana candu se voru ordina definitiv drepturile si cerculu de activitate alu municipioru facia cu min. responsabilu.

Ce privesce la reprezentare data de romani, dice „Korunk”, ca 10 romani au plecatu in contra rescriptelor desfiintatoare de diet'a din 1863. Cu tote acestea inse reprezentare nu s'a primitu din temeiu, ca prin legea de drepturile natiunatitii, care s'a datu in diet'a Ungariei ca proiectu, va incetá si reprezentarea natiunii romane si ancieta ei. — Noi inse dicem, ca decatul acea lego asia cum e, pentru ardeleni, mai bine lipsa. —

Brasovu 23 Iuliu. In baile vecine din Valele salutaramu in 21 pe Esc. Sa par. archiepscopu si metropolitul, Alecsandru, credintosulu Nestoru alu natiunii romane, mai multi insi, cari facuram o escursiune spre scopulu acesta. — Esc. Sa considerandu slabitiunile bateniei se afla ceva mai restaurat fisice, si va mai continua cura vro 2 septembri. —

In 21 se intemplara in Valele 3 cursuri triste: Boerinu din Romani'a Statineanu repausa de o morte grabnica. Totu in aceiasi di unu gendarmu se sinucise prin unu glontiu indreptat tocma prin anima. E' dupa amédia 2 copilandri de lenga societatea teatrala jucanduse cu unu pistolu casionara o scena infioratore descarcanduse implatur'a in fruntea unuia dintre ei, care indata fu luat sub cura medicala si se spera, ca va scapa de urmari periculoase vietiei, fiindca implatur'a a fostu simpla. —

O parte din societatea intréga a lui Fejér-vári se afla in Valele si ospetii de bai au medilice de distractiune pentru cei ce afla gustu la ele. — Numerul óspetilor este mare, cu deosebire se afla din Romani'a forte multi, intre cari scirea despre priuderea si arestarea lui Candiano, seversita in 16 Iuliu in Zlatn'a, a

facut o impresiune foarte neplacuta si indignatoare, mai vertosu sciindu, ca junele Candiano a facut o simpla calatoria scientifica.

D. Dr. Ratiu dimpreuna cu famili'a se afla mai de multe dile la cura in Valcele. —

"Magyar Polgár" minte de inghiertia ap'a.

Trebue se presupunem, ca sén coresponentii lui „M. Polgár”, unii, sunt nutriti cu carne de sierpi, incatul se merite a li se dice cu Ovidiu: „Nusquam recta aries. Livent rubigine dentes”, séu ca elu insusi din prepusu fauresc si nescocesce din ventu unele sciri cu scopu de a nimici opinionea despre simtiulu celu nepăsat de patriotu alu romanului, despre care e istorice comprobatu cumca n'a fostu nici odata conspiratoriu in contra patriei, cu atata mai putinu vendiatoriu séu traficatoriu, cum dovedesce istori'a, ca au fostu altii. Astfelui scorni „M. P.”, cumca scisori cu sume mari de bani rusesci, tóte adresate catra romani, soseșcu, anumita in comitatulu Albei. — Nu credi, se fi datu romanii vreodata prin scieri ori prin manifestatiuni catu de pucina umbra de simpatia catra rusismu, pentruca se aiba locu celu pucinu vreunu prepusu, ca intre moscoviti si intre romanii transilvani s'ar poté numai vorbi de vreo umbra de causa comună; de acea observaramu in Nr. tr. la schitiarea acestei sciri, ca banii rusesci pote voru fi tramisi pentru honvedi, cari se predeadera muscaliloru in 1848. Astadi inse primim la mana o brosinu intitulata: „A magyarok és románok feladata a keleti kérésben. Pest Eggenberger könyvkereskedése”, in care la pagin'a 20 in adeveru certim, cumca intre maghiari se ar afila o partita, care si ar cautá salvarea suptu protecti'a rusescu; dupa cuniventele b'osiurei — „egy Románow uralkodása alá akarják Magyarországot keríteni” — adica cari vréu a impinge Ungaria sub domnirea unui Romanowu, argumentandu, „ca unu duce muscalu indatase si ar pune pectorulu pe tronulu maghiaru, se va desbraca de nationalitatea lui si cu trupu si sufletu se va preface in maghiaru si va afila, ca e in interesul lui, déca noi maghiarii de suptu corón'a S. Stefanu vomu tiené pe celealte nationalitati in frenu cu terorismu”. sic! Eca, ca tocma o pena maghiara descopere, ca se afila o partita, care urmează o politica de poltronaria — „a gyávaság politikáját követik.” — „M. P.” se cerceste mai anteiu mai afundu in fibrele acestei partite, pana a nu arunoá presupuri scorante pe altii, cari nu le meriteză, si se cetésca foarte bine susu citat'a brosura, pentruca se numai percatrisesca, ci se pote fi viu. Acesta brosura adica dovedesce ceea ce am mai aieptat si noi de mai multe ori, ca pusetiunea comună a maghiarilor si a romanilor le dictéza acestori 2 natiuni se fia intre sine juste si cu cea mai mare incredere in adeveru amicabila, leganda o legatintia pe vecia p'otru aperarea esistintiei si a libertatii sale. Ar fi bine, candu si „M. P.” ar simti mai cu sinceritate ceea ce consiliasa numit'a brosura, ca atunci n'ar cautá cu luminarea orce ocasiune de a ionegri pe socii de aceeasi zórt. Ne vomu mai reintorce la cuprinsulu acestei brosuri, care presupune, ca autorulu ei vede mai departe in viitoru si ar vré se scape viitorulu din cerculu vitoiosu. —

Alta mintionu cornurata mai puse „M. P.” pe aripile publicitatii, se scie, ca cu ce scopu, cumca d. Dr. Ratiu ar fi trecutu in Romani'a, pe candu elu cu famili'a se afila că ospe de bala Valcele. Or' dór' „M. P.” vre, că Elöpatakulu se se afle in Romani'a? Se i fia de bine si acésta manevra. —

S. Reginu 18 Iuliu 1867.

In calatori'a mea in Reginu amblando printre popo:u am vedutu pre unu nobile cu numerole Bitai din Majarou cu una publicatiune indreptata de catra baronulu Bánffy János din Bretzku, care provocă pe toti intelligentii, că se iè parte la una contilegere pentru alegerea ampliatiloru fitorei organisationi. — Ni-a suprinsu mirarea, cum acea proclamatiune se tramente prin unu individu, care in timpurile constitutiunalismului si absolutismului fu unul dintre cei espectorati, si ne face a intreba? cum acea proclamatiune provocatore nu s'au intemplatu pre calea oficioasa?

Dupace aici in Reginu in acésta causa s'au intemplatu mai multe conferintie, ne indoimoi, ore nu ar fi una insielatiune sén unu documentu pentru venitoriu, ca-ci se postea, că fia-

care inteligente se'si subscrise numele? cu care apoi inaintea lumei se se legitimeze fratii maghiari, — ca alegerile nu s'au intemplatu numai intre comitetu desemnatu la an. 1861, in care maghiarii sunt in majoritate.

In fine facu atenti pe alegatori, că se'si deschida ochii, pe cine alegu de oficiali, ca cu criminalisti séu publice notori de imoralitate, si neabili se prostitue si si ar perde increderea inaintea poporului. — —

Zlatn'a in 17 Iuliu 1867.

Domnule Redactoru!

Eri adica in 16 a I. c. opidulu nostru a fostu martore la unu evenimentu ce intru adeveru p'orta in sene calificatiunea de a nasce resemtia in orice omu cu mintea si anim'a la locu seu, precum a si nascutu in tota poporatiunea romana de aici.

Intru aceeasi di adica, cam pre la 2—3 ore dupa amédia di sosi de catra Abrudu in opidulu nostru cunoscutulu literatu si poetu din Romani'a dnulu A. Candianu, carele, fara de a fi datu vreun'a ansa, éca numai asié din bunn seninu numai de catu fù arrestat din partea dlui subjude cercuale A. F.

In diu'a amintita n'am sciotu nimica despre totu luorulu pana ce astadi, candu acum eram informatu despre neplacut'a afera, si me pregateam spre alu cercetá — éca 'lu vedu intr'un'a carutia tiéranesca trecundu pre sub terést'a mea escortata catra Aiudu de doi gendarmi cu baionetele trase.

Eu sciu ca D. Candianu a petrecutu mai multu timpu in Pest'a sub ochii ministeriului maghiaru, fara de a fi fostu molestat din partea politiei locale; si me miru foarte cum de politia din Zlatn'a a potutu deveni mai netolerante decat u cea din Pest'a.

Eu sciu ca d. Candianu ambia in dulcea patia spre a'si inmultu experientiele, éra nu că emisariu dupa cum 'lu inferara unii ómeni cari se temu de tota frundi'a, si me miru ce frunte a potutu se aiba celu ce l'a declarat de pri-sionier si la escortata intr'unu modu atatu de dediositoriu.

Au d'ora am ajunsu acolo, incatul, incatul fratiloru nostrii de preste Carpati — de cari in respectulu literariu nu este potere pre lume carea se ne p'ota desparti — se nu le fia mai multu li ertatul asi ceroctá pre fratii sei de dinocé nici chiaru pentru scopuri curatul literarie?!? Intru adeveru triste timpuri acestea, candu nici pris o tiéra ce afectéza a se numi culta, se nu p'ota calatoru omulu fara de a fi espusu neplaceriloru si capricialoru unui soiu de ómeni prepunetoriu si fricosu! . . . f

UNGARI'A. Honvedii in comisiunea verificatoria in Pest'a au verificat pana acum 2500 honvedi si 260 vedave. Multi oficiri si chiaru si min. pres. c. Julius Andrassy se verifică, ca fù că honvedu colonelu solu la Constantino-pole. —

AUSTRIA INFER. Vien'a. „Neue fr. Pr.” reportéza, ca regimulu austriacu a avisat pe consulatulu dela Galatiu, că se faca presiune pentru pedepsirea celor vinovati „la persecutarile cele barbare” ale israelitiloru, accentuandu, ca regimulu va luá in seriósa considerare aceste aparitiuni fia cei persecutati austriaci, fia supusi straini.

— In senat. imp. cas'a de susu n'au vruta domu'ii se desfintieze pedéps'a de m'orte in Austria, ér' in cas'a de diosu lucrurile pasiesc pe petioro mai liberu. Pe la 25 Iuliu se voru intruni deputatiunile dualistice pentru conlucrare. —

Viena 4/16 Iuliu 1867. Cuventarea cea mai lunga si mai durerósa la audire in senatulu imperial o tienu ministrulu de finantie br. Becke sambata dupa amédi. Elu dede deslucirii detaiate despre starea finantiala a Austriei, incepandu dela 1860 incoce. Spatiulu nu ni permite a reproduce intregulu reportu alu ministrului, dar luam cateva pasuri cari revérsa lumina deplina preste facia trista a finantierul imperialui. Astufeliu dupa aretarea ministrului, deficitulu a fostu (nescomptandu partea ce venia Lombardo-Venetiei)

in 1860 (suma rotunda)	137.300,000 fl.
„ 1861 „ „	127.800,000 „
„ 1862 „ „	86.300,000 „
„ 1863 „ „	84.000,000 „
1864 (per. de 12 Luni)	86.500,000 „
1865 „ „ „	51.200,000 „

Budgetul pentu 1866 era gatit pentru unu anu de pace. Evinemintele belice inse re-cerura despusetiuni straordinarie, si statul constrinsu fiindu loà multe mesure finanziare, dintre cari amintim despre legea din 5 maiu 1866 (la timpulu seu amu descris'o pre largu) cea din 7 Iuliu 1866 prin care se impoteri ministrulu de finantie a imprumutá 200 milioane, si in cont'a acestor'a banc'a nat. trebui se anteci-pe 60 mil. Prosieci se dede desdaunarea stipulata in tratatolu de pace 30 mil. fl. — Imprumutulu fortatul de 12 mil. fl. aruncata supra Venetiei s'a incassatu putienu din causa urmarilor belice. Desdaunarea ce a datu Itali'a a fostu numai 35 mil. Anulu 1867 s'a inceputu intre auspicie mai bune, si bugetulu s'a statoritu astufeliu:

spese . . .	433.866.000 fl.
venite . . .	407.297.000 fl.

deficitu 26.599.000 fl.

catra acest'a se adaugu desdaunarile belice la persoane austriace ce le detoresce guvernulu, apoi subvențiuni oalculu de feru, spese straord. militare, in suma de 51.034,000 fl. astufeliu deficitulu intregu e 77.633,000 fl. Se va acoperi cu venitele straord. create prin legea din 25 Aug. a tr. 79.495.000 fl. deozi va ramené inca unu prisosu de 1.862,000 fl.

Astufela la aparitiune estimu nu numai amu fi scutiti de deficitu, ci amu avé inca si unu prisotu. In realitate inse deficitulu procede precum veduramu in anii tr. si acestu prisosu se deriva din legile cari posera in lucrate tiparitulu de bani, ni dede note de statu, cu cursu demandat, cari inse neavendu ipoteoa, neci nu potu trece in avereia activa.

Ministrulu incheia cu observatiunile: Austria are o detoria de statu cu 3046 de milioane de flor. capitalu, cu interesu pre fie care anu in sum'a rotunda de 127 de milioane, si cam 24 mil. fl. pre fie care anu catimea de amortisatii. Areata Es. S'a apoi (intre aplause) ca nu se tientesce a mari contributionile caci acestea acum ar' atacá capitalulu saditiloru si nu venitulu, ci guvernulu si-va dá silintia de economia, desclinitu spéra multu de la desvoltarea selfgovernentalului.

Senatulu a incredintatu comisiunea finanziara cu cercetarea voluminóselor acte prezente de ministrulu finantierul. Comisiunea propuse tiparirea actelor, ca studiandu-le si altii, se-i fie de ajutoriu.

Trebue se inseamnam ca acestea au facut la bursa numai putienu impresiune, dar nu buna.

Publicatiune

despre stipendiele si ajutoriile Mociuniane pre anulu scol. 1866/7.

(b) In decousulu acestui anu scolariu s'au impartasitul din partea il. familie de Mocioni — ormatori ii teneri romani cu urmatóriile ajutorie:

a) In Vien'a. Pav. Ionescu, studiente de I. cl. gimnasiale cu 6 fl. v. a.

b) In Pest'a. Ionu rosu, jur. de alu IV. anu cu 120. Sim. Moldovanu, de alu II. 100. Sevet. Vasiciu, de alu II. 150. Ionu Ianu, studiente de a VIII. cl. gimnasiale pana se se bolnavesca si se parasescea cursulu), cu 40 fl. v. a.

c) In Buda, Viot. Babesiu, stud. de a IV. clase gimn. cu 200 fl. v. a.

d) In Oradea-mare. Avramu V. Berlogia, juristo de alu II cursu, cu 120. Georgiu Marinescu, jur. de alu II cursu, cu 100. Damianu Dragonescu, jur. de alu I 80. Ilia Traila, de a VII. cl. gimn. cu 80. Coriol. Bredicénu, de a VII cl. 80 fl. v. a.

e) In Dobritienu. Filipu Musta, juristo de alu III cursu, cu 120. Ionu Budincénulu, juristo de a I. cu 100. Iuliu Popoviciu stud. de a VIII. cl. gimn. cu 80. fl.

f) In Aradu. Terentinu Ratiu, stud. de a VI cl. gimn. cu 80. Dim. Carabasiu, clericu de I cl. cu 50. Israile Dumi, normalista de a IV cl. 40. fl.

g) In Timnisióra. Stud. de a VI cl. g. Marcu Barbu, cu 40. Ios. Fachescu, cu 40. de a III cl. g. Pav. Crasiovianu, cu 40. Vio. Angelescu cu 32. Oreste Firul, cu 20. De a II cl. cu 20; Gerg. Ulita 20; din I cl. Gerg. Avramu-tiu cu 24 fl.

h) In Lögosiú. Dim. Opra, stud. de a IV cl. g. cu 40. Ales. Petroviciu, stud. de a II cl. 40. Dim. Secelénu, stud. de a I cl. 40. Mih. Chiritia stud. de a I cl. 24.

i) In Segedinu. Mih. Buneiu, stud. de a

VIII. cl. g. cu 80; Ld. Dimitrescu, stud. de a V. cl. g. cu 80 fl.

k) In Keceschemétu. Vlad. Spataru, stud. de a VII cl. g. cu 60 fl.

l) In Beiușiu. Laz. Gataiantu, stud. de a VII cl. g. cu 60 fl.

m) In Panciov'a. Trifu Militariu, in a III cl. reale, cu 40 fl.

n) Nelegati de anumite locuri. Jurist. abs. D. I. G. 120; D. P. R. 120; D. I. I. 120*) fl.

Aceste ajutări facu impreuna sum'a de 2700 fl. v. a. intocmai catu a fostu fondulu stipendiariu disponibile.

Dar afara de acesti teneri s'au mai impartit ajutorie:

aa) Din partea Il. Sale dlui. Andreiu de Mocioni:

Dlui Leontinu Simonescu, abs. filosofu si jur. de alu IV anu 340 fl. v. a.

bb) Din partea Il. Dómna Catarina de Mocioni:

Dlui Leontinu Simonescu, abs. filosofu si jur. de alu IV. anu 340 fl. v. a.

Aceste sume cu cei mai susu insirati 2700 fl. a. facu sum'a totale de 4040 fl. a.

In fine cc) Il. S'a Dlu Georgiu de Mocioni a mai tienutu cu spesele sale la studie: Pre gruia Luiba in a VII. cl. g., in Pestă si 41. Pre Ieft'a Ciobanu in a III cl. reale in Pestă.

Acestea se publica cu acea nota, ca — fiindu ca custa lips'a si intentiunea serioza, de a se reduce numerul stipendistilor si a se mari cifra ajutorielor: suplicantii noui pentru stipendie nu se primescu, afara de inca acei pucini caror'a s'a promis in trecutu respectare; — dintre inaii stipendistii si ajutoratii de pana acum'a, — fiindu ca s'a observatu, cumca unii au parinti seu rudenie cu stari destulu de bune, in catu nu se potu considera de lipsiti; unii s'au negritu in investitura si unii erau in portare: numai aceia se si tramitia suplicele pentru mai departe ajutoriu, (adresandule catra Il. S'a Dlu Andreiu de Mocioni, per Temesvár in Foen, seu catra verucure altu membru alu ilustrei familiei,) si acésta de locu dupa ce si voru fi facutu esaminele, cari se sciu intr' adeveru lipsiti si cari prin calcule deplinu bune si prin portare nepetata, se sentu in tota privint'a demni de a fi considerati si mai departe. — Alb."

Cronica esterna.

FRANCI'A. Parisu 16 Iuliu. In corpulu legislativu se continua nesce desbateri viitorose. Intre alte imputari, ce se mai facura regimului, pe care le infruntă min. Rouher cu o desteritate admirabila, acum Jules Favre imputa de nou guvernului, ca de ce face ovatiuni si Cearului in contra intereselor Poloniei. Pages a adusu inainte cestiuenea pacii, ér' Rouher respuse, ca guvernul doresce cu sinceritate sustinerea pacii generale, si ca chiaru si cestiuenea Luxemburgului a apropiatu pe Francia de Prusi'a. Francia nu se teme de unitatea Germaniei, ea nu va turburá pacea deoatu numai atuncia, candu va fi onórea si demnitatea ei in periculu. La interpelarea lui Jules Favre: déca Francia va intreveni in favórea crestinilor din orientu pe calea diplomatica respunse Rouher, ca Francia a propus o comisiune ceroctatoria seu dupa bucuresceni, ancheta europea, inse nu se scie, déca o va accepta Turci'a.

Rattazzi, min. primariu alu Italiei negotiaza in Parisu in cause importante politice de aliantia. Tota dificultatea e numai pretensiunea lui Rattazzi pentru o modificar a conventiunii din Septembre in privint'a Romei. Victor Emmanuel indatace se voru fini aceste negotiari va merge la Parisu.

Se mai scrie, ca Sultanulu ar fi apromisul lui Napoleonu, ca indatace se va intóre la Constantinopole va emite unu manifestu pentru a deschide calea, ca Turci'a se se asimileze civilisationii europene.

Berezowski s'a condamnatu la munca silnica pe viétia pentru atentatulu in contra Cearului. —

*) Acesti trei teneri fiindu ei cate pe unu tempu si lucratori seu corespondinti la „Albina“, au fostu pentru acésta deosebitu remunerati din fondurile Albinei.

Sant'a aliantia dupa „Kr. Ztg.“.

Diurnalulu „Situatiunea“ din Parisu imprascia in publicu seirea, cumca intre Austria, Prusi'a si Rusi'a s'a inchiaiatu o aliantia in următoarele puncte: Prusi'a cede Moldavi'a si Valachi'a la Austria — (de unde si cu ce dreptu? R.) — că desdaunare de perderile din an. tr. si i garantéza provinciele germane. Rusi'a primește dela Austria drepturile, ce le-a avutu in marea negra inainte de resbelulu din Crimea, si Galiti'a orientala cu rutenii. Din contra Rusi'a cede Austria Poloni'a congresuala. Reportulu diurnalului „Situatiunea“ se inchiaia cu observatiunea, ca „cu acesta incetéza dusmaniile si poftele resturnătore ce se apropia că o pestilentia-ciuma-si dau locu ideelor liberali si libertatii. Omorirea imp. Maosimilianu din Meesiu a datu celu de antaiu impulsu la acésta aliantia.“

Déca se invioiescu si celealte puteri la o asemenea aliantia, nu se scie, inse la casulu din contra puterile occidentale Dani'a, Svedi'a, Itali'a si Turci'a inca voru face contra-aliantia pentru restatorirea cumpenei drepte europene, care si-a luat de problema incepundu dela 1846; ér' in contra republicanismului se voru uni töte, parasindu interesele secundaria. —

Soarea despre sant'a aliantia nu e positiva, ci intortocata, fiindu diurnalulu „Situatiunea“ altfel vorbesee in obiectulu aost'a ad. imputa guvernului, ca de ce amana atat'a inchiaierea aliantiei cu Austria, pentru a liant'a de susu se privesce că o fapta complinita. —

ROMANIA. Bucuresei. Invitarea la adunarea deputatilor si senatorilor moldoveni pe 25 Iuliu la Romanu o facura in forma de proclamatiune tiparita in „Monitoru“ dd. G. Bala, col. Pawlow — iusu — Panait. Bals, Gr. Varnav, N. Ceauru Aslanu, col. N. Jamandi, N. Cananau, col. Greg. Sturdza.

Ministeriul dechiară o adunare de felu acesta că unu inceputu de atentatu in contra art. I alu constitutiunii, prin urmare, ca o astfelu de adunare nu e ertata. Intr'aceea membri chiamati dela Galatiu si refusara in publicu a luá parte la o asemenea adunare. —

Cadrulu Trompetei.

Pentru a se scimu mai precisu judecă si despre principiale profesate de „Trompetă“, care ésa sub flamur'a: instructiune oblegatoria si armarea tieriei, ad. că se remanemu drepti in judecata, reproducem u cadrulu Trompetei din Nr. 529 a. c. care e urmatorulu:

„Ceea ce volesce a cere a se face prin calea legala, pentru indreptarea relelor tierrei, „Trompetă“, si toti omenii cari mai credu ca institutiunile si legile potu sa faca fericirea, marirea unei natiuni, cata sa fia:

1. Sufragiul univerlale.

2. Reformarea completa a impositelor pie alte base.

3. Reformarea sistemului budgetaru.

4. Organisarea armatei romane regulate astfelu in catu unu soldatul sa nu coste mai multu pre anu de catu 1000 lei, totu intielesu.

5. Formarea de garde comunali in töte sateli, armate.

6. Una lege pentru responsabilitatea ministerilor.

7. Separatiunea bisericei de guvern si neaternarea ei completa.

8. Scôle prin töte satele.

9. Centralisarea satelor mice in cele mari.

10. Lege contra cumulului de functionari, absolutu.

11. Unu codice pentru paduri.

12. Complet'a libertate a invioelelor intre proprietari si tierani.

13. Lege pentru admisibilitatea in functiunile statului. Ecsamene, concursuri, ierarchia.

14. Lege pentru numirea tutoru judecatorilor de guvern si inamovibilitatea loru.

15. Lege pentru unu ministru alu domenilor statului compus de ómeni speciali in töte scientiele ce au raportu cu acestu importante servituu.

16. Una lege prin care se se oprésoa cautarea in regia a vameloru, oconelor, postelor.

17. Una lege pentru distribuirea mililor pre facia dela ministrulu cultelor.

18. Lege pentru regularea pensionilor in unu chipu egale pentru amendoua vierile.

19. Lege pentru una cassa de creditu rural.

20. Desfintiarea fondurilor secrete incompatibile cu una stare de libertate unde totu se face la lumin'a dilei.

21. Creare de scôle profesionali.

22. Respectarea tractatelor vechie cu Pórt'a si tractatului de Parisu.

23. Jurisdictiunea consulara se nu se aplică la romani, fiindu contaria tractatului de Parisu, si incompatibile cu garantia puterilor straine asupra Principatelor-Unite. Nu se poate cere dela romani, pentru ale caror institutiuni politice sunt garante puterile, aceea ce se cerea de la turci candu amenintia Europ'a cu conquist'a.

24. Respectu la constitutiunea in fintia ori de susu, ori de diosu si modificarea partilor ei pre calea legale.

25. Isgonirea vagabundilor din tiéra, de ori ce nationalitate si religiune, cari nu ar' dovedi midilöce de hrana.

26. Oprirea absoluta a cersitoriei.

27. Scola pentru sciintele administrative si economice in Iasi si in Bucuresci pre base practice, pentru a dā functionari competenti.

28. Toti membrii din vitiele latine se fia considerati ca drepturi cetatiene in Romani'a.

29. Una comisiune finantiara permanente numita de camera spre cercetarea tutoru caselor publice de bani, pre catu camerele sunt inchise.

30. Anularea legii pentru datorie.

Acetatea si altele voru face cadrulu in care se voru desvoltá desbaterile acestui diau.

Novissimu. Alteti'a Sa Domnitoru Romanilor s'a reintorsu in 18 la resiedintia in Bucuresci, unde caldur'a ajunge acum in umbra la 393/4 gr. —

Vienea 19 Iuliu. Se crede, ca calatori'a Mai. Sale imp. la Parisu s'a fipsatu definitiv pe 28 Iuliu si MC. o. Crenneville va conduce asésta calatoria. Cancelariul imp. de Beust inca va merge. —

Nr. 371/P. 1867.

Conchiamare.

La adunarea de comitatul; ce se va tiené in 1-a Augusto a. c. in orasoul Turd'a pentru alegerea oficiatului acestui comitat alu Turdei, mai diosu insemnatii membri ai comitetului din an. 1861 eal locuitori afa de teritoriul comitatului Turd'a prin acésta cu tota onórea sunt conchiamati:

C. Andrássy Gyula, Anton János, Anca Petru, Bota Grigorie, c. Bethlen Josef, Boér Károly, c. Bethlen Zsigmond, c. Bethlen István, br. Bornemissa János, br. Bornemissa Ignácz, br. Bánffy Béla, c. Bethlen János, Bodolo János, Bernád Béla, Betegh Kelemen, Csegezi László, Dekani Ernő, Ersek Josef, chirurgu, Ersek Elek, Ferenczi Ignácz, Foszto Ferencz, Foszto Károly, Foszto Balázs, Foszto László, Foszto Károly, Fekete János, Gyárfás Domokos, Gál Lajos, Inczedi Samu, Kadácsy Daniel, Korodi Samu, Kabos Daniel, Kendefi István, br. Kemény Domokos tineru, br. Kemény János, Korodi János, br. Kemény Domokos batrenu, Kassa Daniel, Kövári László, Kászoni Ferencz, Kolozsi János, Kozma István, c. Kornis Albert, Kese Elek, Lazaru Alecsandru, Laczhegyi Frigyes, Leszai Lajos, c. Mikó Imre, Mogalosifú, Doboly B. Sándor, Köpe Lajos, Kászoni Ignácz, Nemes János, Nagy Imre advocatu, Orbonás Mihály, Őri Albert, Pénteki János, Pálfi Dénes, c. Réday Lajos, c. Réday István, Szabo Elek, Székely Dávid, Szabo Demeter, P. Szakácz Vitus, Száva Lajos, Sándor János, Simonfalvi Miklos, Székely Márton, Szentpáli Ignácz, Társoly br. Toroczkai Josef, Turman László, c. Teleki Miklos, Ugron István, br. Josika Lajos, Vajna Miklos, Elia Vlassa, Vizi Endre, Vajda Samuel batrenu, Vajda Samuel tineru, Zeyk László, Zeyk Károly, Zudor István, Zudor Farkas, Dr. Stojan János. —

Turd'a in 17 Iuliu 1867.

Br. Georgiu Kemény,
supremu comite.

Cursurile la bursa in 23. Iuliu 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 7 cr. v.
Augsburg	—	—	124 , 75 ,
London	—	—	126 , 90 ,
Imprumutul nationalu	—	—	58 , 50 ,
Obligatiile metalice vechi de 5 %	61	10	,
Actiile bancului	—	—	705 , — ,
creditalui	—	—	185 , — ,